

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľky: **J. K.**, bytom L. E. č. X., B. Š. (ako nástupkyne po zomr. navrhovateľovi J. K., naposledy bytom L. E. č. X.), zastúpenej JUDr. Rudolfom Fajbíkom, advokátom so sídlom Dobšinského č.14, Banská Štiavnica, proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o výplatu úrazovej renty**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. októbra 2010, č. k. 21Sd/252/2009-59, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. októbra 2010, č. k. 21Sd/252/2009-59, v napadnutej časti týkajúcej sa potvrdenia rozhodnutia odporkyne číslo BA-6967/2010 zo 16. februára 2010, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne číslo 222-4468/2009 z 25.9.2009 a potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo BA-6967/2010 zo 16.2.2009. Súčasne odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania v sume 457,94 € na účet jej právneho zástupcu.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím číslo 222-4468/2009 z 25.9.2009 odporkyňa vzhľadom na 50%-ný pokles pracovnej schopnosti podľa § 88 zákona č. 461/2003

Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“) priznala J. K. úrazovú rentu od 19.7.2004 do 31.7.2004 v sume 42,03 € a od 1.8.2004 do 31.12.2004 v sume 100,15 € mesačne, zvýšenú od 1.1.2005 na 107,72 € mesačne a od 1.7.2005 na 117,28 € mesačne a súčasne podľa § 109 ods. 2 zákona rozhodla, že od 10.2.2006 nemá nárok na výplatu úrazovej renty, lebo suma úrazovej renty určená podľa § 89 zákona nepresiahla nulu. Rozhodnutím číslo BA-6967/2010 zo 16.2.2010 odporkyňa vzhľadom na 75%-ný pokles pracovnej schopnosti J. K. podľa § 88 zákona priznala úrazovú rentu od 19.7.2004 do 31.7.2004 v sume 98,19 € a od 1.8.2004 v sume 234,09 € mesačne, zvýšenú od 1.1.2005 na 251,75 € mesačne a od 1.7.2005 na 274,05 € mesačne a súčasne podľa § 109 ods. 2 zákona rozhodla, že od 10.2.2006 nemá nárok na výplatu úrazovej renty, lebo suma úrazovej renty určená podľa § 89 zákona nepresiahla nulu. Vzhľadom na to, že rozhodnutím zo 16.2.2010 odporkyňa rozhodla o priznaní úrazovej renty z titulu 75%-nej miery poklesu pracovnej schopnosti, krajský súd rozhodnutie odporkyne z 25.9.2009 ako nezákonné zrušil. Čo sa týka rozhodnutia odporkyne zo 16.2.2010, navrhovateľ okrem iného jeho nezákonnosť namietal z dôvodu, že odporkyňa o tom, že od 10.2.2006 nemá nárok na výplatu úrazovej renty, rozhodla nesprávne podľa § 89 ods. 2 zákona v znení účinnom pred prijatím zákona č. 310/2006 Z.z., teda v znení účinnom do 31.7.2006, pričom podľa jeho názoru mala rozhodnúť podľa § 89 ods.2 zákona v znení účinnom od 1.8.2006 v spojení s § 293o ods. 3 a § 293ay zákona. Krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný od 10.2.2006 za účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 460/2006 Z.z., teda pred 1.8.2006. Dospel k záveru, že pre rozhodnutie o nároku nie je rozhodujúca právna úprava účinná v čase rozhodovania, ale úprava, účinná v čase vzniku nároku na starobný dôchodok a preto odporkyňa o výplate úrazovej renty od 10.2.2006 rozhodla správne podľa § 89 ods. 2 zákona v znení účinnom do 31.7.2006. Z toho dôvodu nepovažoval za dôvodnú požiadavku navrhovateľa, aby odporkyňa o nároku na výplatu úrazovej renty rozhodovala podľa § 89 ods. 2 zákona v znení účinnom od 1.8.2006 v spojení s § 293o ods. 3 a § 293ay zákona a rozhodnutie odporkyne zo 16.2.2010 považoval za zákonné. O náhrade trov konania rozhodol vzhľadom na úspech navrhovateľa v časti, týkajúcej sa rozhodnutia odporkyne z 25.9.2009.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním v časti, ktorou súd potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 16.2.2009. Namietol, že tak odporkyňa ako aj súd musia rešpektovať právnu úpravu nároku na úrazovú rentu popri poberaní starobného dôchodku, aj keď bola zavedená novelizáciou zákona po vzniku nároku navrhovateľa

na starobný dôchodok. Po celý čas neexistovalo žiadne právoplatné rozhodnutie o existencii nároku na úrazovú rentu alebo jeho odňatí. Poukázal na ustanovenie § 293o ods. 3 zákona a tiež na § 293ay zákona, v ktorom je výslovne uvedené, že platí aj vtedy, ak sa o rente rozhodne po 31.12.2008 za obdobie pred 1.1.2009. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zmenil a rozhodnutie odporkyne zo 16.2.2010 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že poukazovanie navrhovateľa na ustanovenie § 293o zákona je irelevantné, lebo sa netýka súbehu starobného dôchodku a úrazovej renty. Taktiež sa tohto súbehu netýka ani ustanovenie § 293ay, ktoré sa týka len výšky úrazovej renty, ktorá bola pôvodne znížená na 50% a týmto ustanovením bola zvýšená na 100%. Odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti potvrdil.

Navrhovateľ J. K. zomrel dňa X.; na jeho miesto do konania vstúpila jeho manželka, J. K..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné .

Podľa § 89 ods. 1 zákona suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80% denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

Podľa § 88 ods. 2 zákona v znení účinnom do 31.7.2006 ak sa poškodenému vypláca *starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok*, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky.

Podľa § 88 ods. 3 zákona na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol

dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania.

Podľa § 88 ods. 2 zákona v znení zákona č. 310/2006 Z.z., účinnom od 1.8.2006 ak sa poškodenému vypláca *invalidný dôchodok*, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky.

Podľa § 293o ods. 3 zákona, v znení účinnom od 1.8.2006 *ak nárok na výplatu úrazovej renty priznanej podľa § 88 v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 trvá aj po 31. júli 2006 poškodenému, ktorý pred 1. augustom 2006 dovŕšil dôchodkový vek alebo mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok*, úrazová renta sa vypláca od 1. augusta 2006 vo výške 50% jej sumy vyplácanej k 31. júlu 2006.

Podľa § 293ay zákona v znení účinnom od 1.1.2009 úrazová renta a pozostalostná úrazová renta podľa § 293o ods. 1 a 2 a úrazová renta podľa § 293o ods. 3, *ktoré sa vyplácajú k 31. decembru 2008*, sa od splátky splatnej po 31. decembri 2008 vyplácajú vo výške dvojnásobku sumy, ktorá sa vyplácala k 31. decembru 2008. To platí aj vtedy, ak o úrazovej rente a pozostalostnej úrazovej rente podľa prvej vety sa rozhodne po 31. decembri 2008 za obdobie pred 1. januárom 2009.

Predpokladom postupu podľa § 293o ods. 3 zákona je trvanie nároku na výplatu úrazovej renty aj po 31. júli 2006, čo v danom prípade splnené nebolo. Taktiež nebola splnená podmienka výplaty (nároku na výplatu) úrazovej renty k 31.12.2008, uvedená v § 293ay zákona.

Nárok na dávku sociálneho poistenia a nárok na jej výplatu treba v zásade posudzovať podľa zákona v znení, ktoré je účinné v čase vzniku nároku na dávku, resp. v čase kedy dôjde k splneniu skutočností, rozhodujúcich v tom-ktorom období pre nárok na výplatu dávky. Pokiaľ zákonodarca má v úmysle upraviť podmienky skoršieho nároku na dávku a na jej výplatu podľa ustanovení zákona v jeho neskoršom znení, musí to v zákone vyjadriť prijatím prechodného ustanovenia. K takému postupu zákonodarca pristúpil napríklad v prípade ustanovenia § 293d zákona v znení zákona č. 244/2005 Z.z., účinnom od 1.7.2005. V danom

prípade zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva možnosť postupu, požadovaného navrhovateľkou.

Navrhovateľ od 10.2.2006 nemal nárok *na výplatu* úrazovej renty. Absencia nároku na výplatu úrazovej renty v období pred 1.8.2006, vylučuje možnosť postupu podľa § 293o ods. 3, resp. § 293ay zákona.

Odporkyňa vzhľadom na uvedené pri posudzovaní nároku na výplatu úrazovej renty po priznaní starobného dôchodku ku dňu 10.2.2006 správne postupovala podľa § 88 ods. 2 zákona v znení účinnom do 31.7.2006. Keďže podľa tohto ustanovenia sa suma úrazovej renty znižuje o sumu vyplácaného starobného dôchodku, odporkyňa o tom, že navrhovateľ nemá nárok na výplatu úrazovej renty od 10.2.2006, rozhodla v súlade so zákonom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rovnako ako krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne zo 16.2.2010 za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., keďže navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná. Odporkyňa náhradu trov nežiadala.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská